

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/85/2023
Identifikačné číslo spisu:	8620201675
Dátum vydania rozhodnutia:	27.03.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Halušková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8620201675.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne W. L., narodenej XX. B.L. XXXX, A., O. XXX/XX, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Okresný úrad Prešov, Prešov, Grešova 3, IČO: 00 151 866, o určenie dedičského práva, vedenom na bývalom Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 1C/35/2020, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. septembra 2022 sp. zn. 17Co/35/2022 takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

- (Od 01. júna 2023 bývalý) Okresný súd Svidník (súd prvej inštancie) rozsudkom z 09. marca 2022 sp. zn. 1C/35/2020 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že je dedičkou poručiteľa B. M., zomrelého XX. M. XXXX. Rozhodol, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania.
- Krajský súd v Prešove (odvolací súd) rozsudkom z 27. septembra 2022 sp. zn. 17Co/35/2022 rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý odvolaním žalobkyne potvrdil a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobkyňa bola poučená podľa § 429 ods. 1 aj § 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“).
- Dňa 20. decembra 2022 bolo súdu prvej inštancie doručené podanie žalobkyne označené ako odvolanie, v ktorom uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Požiadala zároveň o ustanovenie zástupcu z radov advokátov.
- Na výzvu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zdôrazňujúcu, že na rozhodovanie o ustanovení právneho zástupcu na zastupovanie v súdnom konaní je oprávnené výlučne Centrum právnej pomoci, žalobkyňa oznámila podaním z 23. augusta 2023, že o ustanovenie právneho zástupcu požiadala dovolaním 19. decembra 2022 Okresný súd Svidník.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) v prvom rade skúmal, či sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania, za ktorých môže uskutočniť dovolací prieskum. Dospel k záveru, že tieto predpoklady nie sú dané a dovolanie je potrebné bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) dovolací súd uvádza nasledovné.

6. Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

7. V posudzovanom spore dovolanie spísala a v zákonnej lehote na podanie dovolania podala advokátom nezastúpená žalobkyňa napriek tomu, že bola odvolacím súdom riadne a podrobne poučená nielen o prípustnosti a lehote na podanie dovolania, o jeho náležitostiach, ale aj o tom, že v zmysle § 429 ods. 1 CSP musí byť dovolateľ (s výnimkami uvedenými v § 429 ods. 2 CSP) v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

8. Ak dovolateľka požiadala o ustanovenie zástupcu z radov advokátov (len šesť dní pred koncom zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania) okresný súd, neobrátila sa na kompetentný orgán a neurobila tak ani neskôr. Dovolací súd vzhľadom na uvedené uzatvára, že osobitná podmienka dovolacieho konania podľa § 429 ods. 1 CSP (ktorou je nielen spísanie dovolania advokátom, ale aj zastupovanie dovolateľa advokátom v dovolacom konaní) ostala nesplnená, v dôsledku čoho nemožno uskutočniť meritórny dovolací prieskum. Absencia tejto procesnej podmienky dovolacieho konania je dôvodom pre odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP.

9. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. V dovolacom konaní bola plne úspešná žalovaná, ktorej ale v dovolacom konaní trovy nevznikli. Dovolací súd preto o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol spôsobom uvedeným v enunciiate tohto uznesenia.

10. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.